

Sayı Editöründen

İktidar değişimleri genellikle bakanlık ve yönetici kadrolarda değişiklikler yapar. Yeni yönetime gelenlerin önemli bir özelliği “iyi yönetici” olmaları ama yönetecekleri konularda aynı düzeyde yeterli bilgilerinin olmamasıdır. Yöneticilerin başarılı olması için yalnızca “yönetmeyi” iyi bilmek yetmez. Konunun bütün boyutunun bilinmesi gerekir. Özellikle Akademik çevrelerden gelen eleştiri ve önerilere verilecek yanıtları çok kısıtlıdır. Oysa deprem konusu Bayındırlık Bakanlığının konusudur. Bu eleştiri ve önerilerin çok iyi ve doyurucu bir biçimde yanıtlanması gerekir. Özellikle akademik çevrelerce yapılan “deprem tahminleri” ne kamu yöneticilerinin sözlü ya da eylem biçiminde yanıt vermesini gerektirmektedir. Bu konuda donanımı olmayan yöneticiler kamu önünde rahatsızlık içindedirler.

Şura, depremlerin her türlü yönü ile ilgili teknik ve bilimsel ve akademik çevrenin görüşünün toplanacağı, bir anlamda sorulara ve ne yapılması gerektiğine toplu yanıt vererek kamu yöneticilerine yol gösterecek ve onları eğitecek bir olaydır. Artık kamu yöneticinin elinde ne yapması gerektiğini anlatan ve yol gösteren toplu bir doküman vardır. Bu önemli ve yoğunlaştırılmış bir başvuru kaynağıdır.

Deprem ile ilgili bir çok kapsamlı ve aynı zamanda özet boyutunda bir başvuru kaynağı ya da yol haritası (Şura kararları) oluşmuştur. Bu kararların eksiklikleri olabilir. Ancak bu hali ile de yerleşimlerin ve yapıların daha nitelikli ve dayanıklı olmasını sağlayacak pek çok hüküm vardır. Var olan ayrıntılarla da yerleşimlerin ve yapıların daha iyi davranmasına yeterli katkı sağlanacaktır. Artık bu kaynaktan yararlanarak kamu yöneticisi pek çok soruya yanıt verebilir ve çözümler arayabilir.

Şura kararlarının ne kadarı uygulanabilir? Bu kararlara dayanılarak yeni yasalar çıkarılsa ya da mevcut yasalarda değişiklikler yapılsa bunlar uygulamada etkili ve geçerli olabilir mi? Ne kadar uygulamayı değiştirebilir?

Şura kararları doğrultusunda çok iyi deprem ölçüm sistemleri kurmak için çok büyük boyutlu donanım yatırımları yapılabilir. Kuvvetli ve zayıf deprem hareketi ölçüm şebekelerinin kurulması kentlerde zeminlerin özellikleri çok iyi belirlenmesi ve yerleşimleri daha riskli alanları belirlemek için çalışmalar yapılması hatta deprem açısından uygun ve olmayan bölgeleri belirleyen yerleşim planlarının oluşturulması ve bunların çok sıkı bağlayıcı olmasının depreme dayanıklı yapılar oluşmasına katkıları ve depreme dayanıklı yapı yapımının gerçekleşmesine katkılarının olacağını beklemek, toplumdaki genel geçerli yerleşimler ve yapım anlayışı karşısında, gerçekçi görünmemektedir. Bu kötümser bakış içinde olanlar zamanın kendilerini haksız çıkarmasından büyük bir mutluluk da duyacaklardır.

Yerleşim planlarının rant uğruna çizilmesi, yine rant uğruna villaların özel yasa ile yapı denetimi kapsamından çıkarılması Şura kararları izlenerek atılacak adımlarla olumlu sonuçlar elde edilmesini bekleyenlere cesaret veren örnekler değildir.

Şura kararlarının etkisi ya da etkisizliği zaman içinde görülecektir. Şura'nın ne kadar başarılı olduğunun göstergesi: Şura kararlarına bağlı gelişmelerin sürekli izlenip gelecek beş-on yıl sonrasında yerleşimlerin ve yapıların ulaştığı durumlar olacaktır.

Nejat BAYÜLKE